

TEXTY

K VÝSTAVE MAĎARSKÁ BÁBKA

TEXTY DO PRVEJ MIESTNOSTI

HISTÓRIA MAĎARSKÉHO BÁBKOVÉHO DIVADLA

BÁBKOVÉ DIVADLO V MAĎARSKU VZNIKLO (TAK AKO NA CELOM SVETE) Z ĽUDOVEJ TRADÍCIE, Z MAGICKÝCH A KULTOVNÝCH OBRADOV. Z POHANSKÝCH DÔB SA DODNES ZACHOVALA TRADÍCIA VYNÁŠANIA MORENY, A BURSOVAČKA.

ROVNAKO ŽIVÁ JE TRADÍCIA BÁBKOVÝCH BETLEHEMOV.

BETLEHEM Z OBCE HALMI (Z ROKU 1960)

PRVÉ PÍ SOMNÉ ZMIENKY O BÁBKOVOM DIVADLE V MAĎARSKU SÚ Z XVIII. STOROČIA. BAROKOVÉ MARIONETOVÉ DIVADLO ŠLACHTICKÉHO RODU ESZTERHÁZYOVCOV SLŮŽILO AKO VZOR NAPRÍKLAD AJ PRE CISÁSKE BÁBKOVÉ DIVADLO V SCHÖNBRUNE.

JARMOČNÉ BÁBKOVÉ DIVADLO SA V MAĎARSKU UDOMÁCNILO NA KONCI XVIII. STOROČIA

Z OBDOBIA PO ROKU 1829 EXISTUJÚ ZMIENKY, POPRI TALIANSKYCH, FRANCÚZSKYCH, NEMECKÝCH, MORAVSKÝCH POTULNÝCH BÁBKAROCH, AJ ZMIENKY O BÁBKAROCH MAĎARSKÝCH.

NAJZNÁMEJŠÍM SÚBOROM TÝCH ČIAS BOL SÚBOR RODINY HINCZOVCOV, KTORÝ HRAL ŠTYRI POKOLENIA.

ZNÁMEHO ĽUDOVÉHO HRDINU S MENOM "VITĚZ LÁSZLÓ" STVORIL STARÝ OTEC HENRIKA KEMÉNYA, KTORÝ HRÁ SVOJE PREDSTAVENIA DODNES. JEHO PREDCHODCOM NA JARMOČNÝCH PRŮDUKCIÁCH BOL "PAPRIKA JANCSI", MAĎARSKÁ PODOBA NÁŠHO GAŠPARKA.

OCHOTNÍCKE BÁBKOVÉ DIVADLO

SI ZÍSKALO V MAĎARSKU VEĽKÚ OBLUBU NA ZAČIATKU 20. STOROČIA.

SPOLOK POD VEDENÍM LÓRÁND A ORBÓKA FUNGOVAL OD ROKU 1910 DO ROKU 1914. GÉZA BLATTNER SO SVOJIMI PRIATEĽMI HRÁVAL BÁBKOVÉ DIVADLO V ROKOCH 1918 AŽ 1927 V MAĎARSKU, A OD ROKU 1927 VO FRANCÚZSKU. STAL SA JEDNÝM Z HLAVNÝCH PREDSTAVITEĽOV AVANTGARDNÉHO BÁBKOVÉHO DIVADLA.

GÉZA BLATTNER ZÍSKAL ZA SVOJU INSCENÁCIU MADÁCHOVEJ HRY TRAGÉDIA ČLOVEKA, CENU ARC EN CIEL. V ROKU 1937 NA PARÍŽSKEJ SVETOVEJ VÝSTAVE OCENILI JEHO DIVADLO CENOU GRAND PRIX.

**MALIAR BÉLA SZOKOLAY BOL MAJSTROM MARIONETOVÝCH BÁBOK.
BÉLA BÜKY MAJSTROVSKY OVLÁDAL TECHNIKU TIEŇOVÉHO DIVADLA.
SÁNDOR A. TÓTH PROPAGOVAL MAŇUŠKY. V ROKU 1931 SPOLOČNE ZALOŽILI
SPOLOK POD NÁZVOM "BÁBJÁTÉK MAGYAR BARÁTAI EGYESÜLET" (SPOLOK
MAĎARSKÝCH PRIATEĽOV HRY S BÁBKAMI), KTORÝ EXISTUJE DODNES.**

**PRVÉ PROFESIONÁLNE DIVADLO OTVORILI V BUDAPEŠTI V ROKU 1941.
ÁRPÁD RÉV ISTVÁN DAL SVOJMU DIVADLU MENO NEMZETI BÁBJÁTÉKSZÍN
(NÁRODNÁ BÁBKOVÁ SCÉNA). SLÁVNOSTNOU PREMIÉROU BOL KLASICKÝ
TITUL TOLDI OD JÁNOSA ARANYA. TOTO DIVADLO VŠAK S VEĽKÝM
ÚSPECHOM UVÁDZALO AJ BÁBKOVÉ OPERY A VESELOHRY.**

**ZO ZBIERKY BÁBOK RODINY HINCZOVCOV (HINCZ CSALÁD):
ŠPANIELSKA ŽENA, ČERT, MALÝ KLAUN, ČERNOCH SO SAXOFÓNOM**

**ZO ZBIERKY BÁBOK RODINY KEMÉNYOVCOV (KEMÉNY CSALÁD):
BUNKÓ BANDI A JEHO AUTO, LÁSZLŐ VITÉZ A ČERT**

GYULA DÖGLER - JARMOČNÁ BÁBKA KRÁĽA

GÉZA BLATTNER: ČERT, ADAM, LUCIFER

BÉLA BÜKY - MAŇUŠKY

BÉLA SZOKOLAY: LÁSZLÓ VITÉZ, KAMOŠ FRICI A SMRTKY

SÁNDOR A. TÓTH: PAPIKA JANCSI

ISTVÁN BIAI FÖGLEIN - BÁBKY

**NEMZETKÖZI BÁBSZÍNJÁTÉK (NÁRODNÁ BÁBKOVÁ SCÉNA): JAZDEC Z
PREDSTAVENIA TOLDI**

PERGOLES: SLUHA PÁNOM

TEXTY DO DRUHEJ MIESTNOSTI

SÚČASNÉ MAĎARSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO

PO ROKU 1945 PÔSOBILO V KRAJINE PŘIBLIŽNE 20 MESTSKÝCH BÁBKOVÝCH DIVADIEL. V OBDOBÍ CENTRALIZÁCIE, PO ROKU 1956, MOHLO PRACOVAŤ IBA ŠTÁTNE BÁBKOVÉ DIVADLO V BUDAPEŠTI.

V TÝCHTO ČASOCH AMATÉRSKA BÁBKOVÁ DIVADELNÁ ČINNOSŤ NAHRÁDZALA PROFESIONÁLNE DIVADLO, ZAKLADALI SA SKUPINY OCHOTNÉ V TOMTO ŽÁNRI EXPERIMENTOVAŤ, ČASTO NA VYSOKEJ UMELECKEJ ÚROVNI.

PO ROKU 1981 PRÁVE Z TÝCHTO SKUPÍN VZNIKALI NOVÉ PROFESIONÁLNE BÁBKOVÉ DIVADLÁ V CELOM MAĎARSKU. V SÚČASNOSTI JE V MAĎARSKU 11 „KAMENNÝCH DIVADIEL“ S DOMÁCKOU SCÉNOU, A POPRI NICH SA DARÍ AJ NOVOVZNIKNUTÝM PROFESIONÁLNYM SKUPINÁM, KTORÉ SPOLU VYTVÁRAJÚ RÔZNORODÚ A VEEMI PESTRÚ PALETU BÁBKOVÉHO UMENIA. JEJ SÚČASŤOU SÚ RÔZNE TECHNIKY - OD HRY PREDMETOV A RÚK, CEZ BÁBKY V NADŽIVOTNEJ VEĽKOSTI, AŽ K TRADIČNÝM BÁBKARSKÝM FORMÁM.

NAJPRESTÍŽNEJŠIE BÁBKARSKÉ FESTIVALY V MAĎARSKU:

NEMZETKÖZI GYERMEK BÁBFESZTIVÁL (MEDZINÁRODNÝ BÁBKARSKÝ FESTIVAL PRE DETI), BÉKÉSCSABA - LETO 2002

NEMZETKÖZI FELNÖTT BÁBFESZTIVÁL (MEDZINÁRODNÝ BÁBKARSKÝ FESTIVAL PRE DOSPELÝCH), PÉCS - LETO 2003

ZSÁKOMBAN A BÁBOM FESZTIVÁL (FESTIVAL BÁBKA VO VRECI), SÁROSPATAK - LETO 2002

SZÁRNYAS SÁRKÁNY UTCASZÍNHÁZ FESZTIVÁL (FESTIVAL OKRÍDLENÝ DRAK - PREHĽADKA POULIČNÝCH DIVADIEL), NYÍRBÁTOR - LETO 2002

BÁBKOVÉ DIVADLO CSODAMALOM

CSODAMALOM BÁBSZÍNHÁZ

KOSSUTH UTCA. 11

MISKOLC

3525

TRADIČNÉ BÁBKOVÉ DIVADLO, KTORÉ HRÁ PREDOVŠETKÝM PRE DETSKÉ PUBLIKUM. DO POVEDOMIA DOSPELÉHO PUBLIKA SA DOSTALO SVOJIMI HUDOBNÝMI ADAPTÁCIAMI.

BÁBKOVÉ DIVADLO VASKAKAS
VASKAKAS BÁBSZÍNHÁZ
ARADI VÉRTANÚK ÚTJA 23
GYŐR
9021

DIVADLO VZNIKLO V ROKU 1991 A VYZNAČUJE SA CHUŤOU
EXPERIMENTOVAŤ, VYSKÚŠAŤ VŠETKY BÁBKOVÉ TECHNIKY: DIVADLO
PREDMETOV, DIVADLO S MASKAMI AJ DIVADLO ŽIVÝCH HERCOV. HRÁ
NIELEN PRE DETI, ALE AJ PRE DOSPELÝCH. KAŽDOROČNE USPORADÚVA
FESTIVAL VASKAKASHOZ – MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE BÁBKOVÝCH A
POULIČNÝCH DIVADIEL.

BÁBKOVÉ DIVADLO BÉLU KÖVÉRA
KÖVÉR BÉLA BÁBSZÍNHÁZ
TIŞZA LAJOS KRT. 50
SZEGED
6720

OD ROKU 1964 PRIEBEŽNE FUNGOVALO BÁBKARSKÉ AMATÉRSKE
ZOSKUPENIE POD VEDENÍM BÉLU KÖVÉRA. OD ROKU 1993 JE DIVADLO
PROFESIONÁLNE A OD ROKU 1996 NESIE MENO SVOJHO ZAKLADATEĽA.
HRÁVA PRE DETSKÉ PUBLIKUM.

BÁBKOVÉ DIVADLO KABÓCA
KABÓCA BÁBSZÍNHÁZ
DÓZSA GYÖRGY ÚT 2
VESZPRÉM
8200

PRI KRAJSKOM OSVETOVOM DOME OD ROKU 1986 PÔSOBÍ BÁBKARSKÉ
ŠTÚDIO KABÓCA SÍCE V AMATÉRSKYCH PODMIENKACH, ALE S
PROFESIONÁLNYM ZÁMEROM. V JANUÁRI 2001 VZNIKLO Z TEJTO SKUPINY
PROFESIONÁLNE BÁBKOVÉ DIVADLO.

BÁBKOVÁ A MARIONETOVÁ SKUPINA ASTRA
ASTRA MARIONETT ÉS BÁBEGYÜTTES
BUDAPEST, PF. 266
1444

BÁBKOVÁ SKUPINA NAPSUGÁR
NAPSUGÁR BÁBEGYÜTTES
LUTHER UTCA. 6
BÉKÉSCSABA

5690

SKUPINA PRACUJE OD ROKU 1962. O JEJ UMELECKÚ ÚROVEŇ SA ZASLÚŽIL
KONRÁD LENKEFI (ZOMREL 1992). UŽ DLHÉ ROKY JE TÁTO SKUPINA
USPORIADATEĽOM BÁBKARSKÉHO FESTIVALU PRE DETI.

SKUPINA SÁFÁR
SÁFÁR EGYÜTTES
VISEGRÁDI UTCA. 13 IV/1
BUDAPEST

1132

SVOJIM DIVÁKOM SPROSTREDKÚVA S MORÁLNOU A UMELECKOU
NÁROČNOSŤOU KVALITNÉ LITERÁRNE TEXTY.

BÁBKOVÉ DIVADLO MASZK
MASZK BÁBSZÍNHÁZ
SCHWEIDEL JÓZSEF UTCA. 5
GÖD

2131

DIVADLO MASZK JE RODINNÉ ZOSKUPENIE. NA ICH STÁLE SA MENIACEJ (AJ
NA ULICI POSTAVENEJ) SCÉNE OŽIVAJÚ DOBOVO HODNOVERNÉ - A PREDSA
ZÁBAVNOU FORMOU PODANÉ - HISTORICKÉ TÉMY, NAPR. POVESTI O
HRADOCH.

DIVADLO LEVENDULA
LEVENDULA SZÍNHÁZ
RÁKÓCZI UTCA. 8
CSERKÚT

7673

PROTAGONISTKA ZSUZSA SZABÓOVÁ MÁ SVOJSKÝ SVET S OSOBITÝMI
ZÁKONITOSŤAMI. DOKÁŽE HO S JEDINEČNÝM HUMOROM A LYRICKOU
MAGICOSŤOU SPROSTREDKOVAŤ SVOJIM DIVÁKOM.

MANŽELIA LOVASSYOVCI

*LOVASSY LÁSZLÓ ÉS LOVASSY LÁSZLÓNÉ
BERZE NAGY JÁNOS UTCA. 6*

EGER

3300

*OBAJA SÚ BÁBKOHERCI A BÁBKARSKÍ TECHNOLOGOVIA. ICH UMELECKÝ
PREJAV SA VYFORMOVAL V BÁBKOVOM DIVADLE HARLEKIN. DNES PÔSOBLA
AKO NEZÁVISLÍ UMELCI A POČIATOČNÉ NADŠENIE SPÁJAJÚ S VYSOKÝMI
UMELECKÝMI NÁROKMI.*

DIVADLO MÁRKUS

MÁRKUS SZÍNHÁZ

KARVALYDÜLŐ 6

PÉCS

7635

GÁBOR PILÁRY, ZSUZSA VAJDOVÁ

*TEXTÍLIE A DREVO, REMESELNÁ PRÁCA A DUCHOVNÁ ATRAKCIA, LYRIKA A
EXPRESÍVNA DRÁMA. SMIECH A POTLAČENÉ SLZY, VEČNÉ HODNOTY A
BLÁZNOVSTVÁ, KÚZLA A HRY. NA TEJTO OSI BALANCUJE KAŽDÉ
PREDSTAVENIE TOHOTO UMELECKÉHO MANŽELSKÉHO PÁRU.*

BÁBKOVÉ DIVADLO KOLIBRI

KOLIBRI BÁBSZÍNHÁZ

JÓKAI TÉR 10

BUDAPEST

1061

*KOLIBRI FUNGUJE OD ROKU 1992 AKO SAMOSTATNÉ BÁBKOVÉ DIVADLO.
TÚŽI SA STAŤ RODINNÝM DIVADLOM.*

*KAŽDOROČNE USPORADÚVA MEDZINÁRODNÝ POULIČNÝ BÁBKARSKÝ
KOLIBRI FESTIVAL. VYDÁVA AJ VLASTNÝ ČASOPIS S NÁZVOM KO-LIBRI
FÜZETEK.*

BÁBKOVÉ DIVADLO BÓBITA

BÓBITA BÁBSZÍNHÁZ

MÁRIA UTCA. 18

PÉCS

7621

*DIVADLO BÓBITA SA PROFESIONALIZOVALO V ROKU 1981 AKO SÚČASŤ
NÁRODNÉHO DIVADLA V PÉCSI.*

*SVOJIMI NÁROČNÝMI PROJEKTAMI PONÚKA MOŽNOSŤ ZÁBAVY PRE KAŽDÚ
VEKOVÚ KATEGÓRIU.*

*MEDZINÁRODNÝ BÁBKOVÝ FESTIVAL PRE DOSPELÝCH, KTORÝ USPORADÚVA
TOTO DIVADLO KAŽDÉ TRI ROKY, SA STAL VÝZNAMNÝM KULTÚRNÝM
PODUJATÍM.*

BÁBKOVÉ DIVADLO HARLEKIN

HARLEKIN BÁBSZÍNHÁZ

BARTÓK BÉLA TÉR 6

EGER

3300

BÁBKARSKÁ SKUPINA HARLEKIN VZNIKLA V ROKU 1965. JEJ ZAKLADATELKOU A VEDÚCOU OSOBNOSŤOU BOLA ZSUZSA DEMETEROVÁ. V ROKU 1985 ZO SKUPINY VZNIKLO PROFESIONÁLNE BÁBKOVÉ DIVADLO, AKO SEKCIA PRI DIVADLE GÉZU GÁRDONYIHO. OD ROKU 1998 SKUPINA FUNGUJE AKO SAMOSTATNÉ BÁBKOVÉ DIVADLO.

BÁBKOVÉ DIVADLO BUDAPEST

BUDAPEST BÁBSZÍNHÁZ

OD ROKU 1949 NIESLO NÁZOV ÁLLAMI BÁBSZÍNHÁZ (ŠTÁTNE DIVADLO) A BOLO NAJVÄČŠÍM BÁBKOVÝM DIVADLOM V KRAJINE. PO ROKU 1956 PRACOVALO AKO JEDINÉ PROFESIONÁLNE BÁBKOVÉ DIVADLO V MAĎARSKU. V ROKU 1992 SA Z NEHO VYČLENILO DIVADLO KOLIBR A ODVTEDY EXISTUJE POD NÁZVOM BUDAPEST BÁBSZÍNHÁZ.